

5000 ruhára való szövetet vett a város.

(Saját tudósítónktól.) Csak nemrégiben alakult meg Szegeden az önálló szabóiparosok bevásárló és termelő szövetkezet és már is oly magyszabású akciójáról számolhatunk be a fiatal, de agilis egyesületnek, amely — a Népruházati Bizottság lassu segítőmunkáját megelőzve — rendezni fogja Szegeden a ruhaellátás ügyét.

A szegedi szabóiparosok szövetkezte ugyanis egy millió korona értékű szövet és kellék vásárlására kapott ajánlatot a mai viszonyok között igen olcsó árban. A szövet méterje átlagában 75 koronába kerül és a megvételre ajánlott mennyiségből ötezer ruha készíthető el. Egy öltönynek az ára 350—500 korona. Schwartz Manó és Schatz Izsó, a szövetkezet elnöke és igazgatója közölték a szövetkezet tervét Balogh Károly tanácsnokkal, a közéletmezési hivatal vezetőjével, aki megbízást adott a szövetkezetnek arra, hogy a város közellátása részére a szöveteket és kellékeket vásárolja meg. A megbízás alapján a szövetkezet a szöveteket és a hozzá szükséges kellékeket megvette. Az áruk már vagonirozva vannak és néhány napon belül Szegedre érkeznek. Schatz Izsó, a szövetkezet igazgatója csütörtökön felutazik Budapestre, hogy jelen legyen az áruk elszállításánál.

A szabóiparosok szövetkezetének akciójával kapcsolatosan dr. Somogyi Szilveszter

lépéseket tett a Népruházati Bizottságnál és a lenközpontnál olcsó kellékek kiutalása iránt. A Népruházati Bizottságtól a polgármester ígéretet kapott arra, hogy az ötezer ruhához való kellékek ötven százalékát szállítja. Így számítani lehet arra, hogy egy-egy ruha 50—80 koronával olcsóbb lesz.

A szövetkezetnek az a célja, hogy a lakosság — elsősorban a városi és állami tisztviselők — ruhaellátását sürgősen rendezze. Ezért, mielőtt a szövetek megérkeznek, azonnal megkezdi a munkát. Nagy műhelyt állít fel, amelyben foglalkoztatni fogja az összes szegedi szabóiparosokat. A szövetkezet bizik abban, hogy decemberre elkészülhet mind az ötezer ruha. Fontos megemlíteni azt is, hogy a vásárolt áruk között női szövetek is vannak, méterenként ugyancsak 73 koronás árban. A női szöveteket a megrendelők tetszés szerint és bárhol készíthetik el.

A szövetkezet ruhaakciójának ügyében kedden a polgármester elnöklésével értekezlet volt. Az értekezleten a polgármester annak a kívánságának adott kifejezést, hogy elsősorban a városi tisztviselőket lássák el ruhával, nyomban utánuk következnek az állami tisztviselők, újságírók és a város lakossága, főként a szegényebb sorsú szegedi polgárság. Megállapodott az értekezlet abban is, hogy a ruhák készítését azonnal megkezdjék.

A szegedi iparkamara titkára szófiai utjáról.

Megírtuk már, hogy dr. Tonelli Sándor kamarai titkár a múlt hét elején a szófiai kereskedelmi és iparkamara meghívására Bulgáriába utazott, hogy a szófiai kereskedelmi kamarában előadást tartson a magyar-bulgár gazdasági viszonyokról a háború utáni alakulásáról. Utjáról és általános benyomásairól dr. Tonelli a következőket közölte veünk:

Az utat tulajdonképpen a Magyar Keleti Gazdasági Központ rendezte. Társaságomban voltak Szófiába Balkányi Kálmán, a központi igazgatója és Váriassv Lajos aradi kamarai titkár is. Utunk célja az volt, hogy egyrészt a bulgár közönség figyelmét Magyarországra és a magyar gazdasági életre tereljük, másrészt hogy a közvetlenül érdekelt kereskedőkkel és iparosokkal tárgyaljunk arról, hogy mi az, amit Magyarországon beszerezhetnek. Ehhez képest három előadást tartottunk Szófiában. Váriassv és Balkányi pénteken a tiszti kaszinóban, amely Szófiának legnagyobb előadó terme, beszéltek a magyar ipar fejlődéséről, jelen állapotáról, valamint a magyar-bulgár kereskedelmi viszonyról, én pedig szombaton a kamarában meghívott közönség előtt a várható gazdasági alakulásokat fejtegettem.

Az előadásokkal majdnem egyenlő fontosságúnak tekintem, hogy alkalmunk volt személyes tárgyalást is folytatni a bulgár politikai és gazdasági élet vezető egyéniségeivel, Tonceev pénzügyminiszterrel, Baklanov kereskedelmi miniszterrel, Popov tábornokkal, a közéletmezési igazgatóság vezetőjével, Sztójánov aligazgatóval, Karadzsov kamarai elnökkel, Zlatanov titkárral, Danilov egyetemi tanárral, aki a radikális párt egyik vezéré az általános választójogon alapuló szobranjeban, valamint még másokkal is. — Zoney egyetemi tanár, aki a magyar-keleti központnak múlt évi kurzusán több előadást tartott Budapesten, ígéretet tett nekem, hogy ezidei magyarországi útja alkalmával Szegedet is meglátogatja és előadást tart a bulgárság kulturális, gazdasági és politikai törekvéseiről.

Ugy a bulgár körökkel, mint a szófiai idegen kolónia tagjaival folytatott megbeszélések alapján megállapíthattuk, hogy a nungulat a magyarsággal szemben Bulgáriában kedvező és ebből a szempontból talán első helyen állunk az összes szövetségesek között. Öröndetesen állapítható meg az is, hogy a szerepünk gazdaságilag is nagyon jelentős, valamint hogy a magyar kolónia társadalmilag is igen szép szerepet tölt be a bulgár fővárosban. Ebben kétségtelenül része van a magyar egyetel agilis elnökének, Harádi bankigazgatónak is.

Ami az általános viszonyokat illeti, a közéletmezési körül Bulgáriában sokkal nagyobb bajok vannak, mint nálunk. A tavalyi rossz termés folytán liszt csak minimális mennyiségben van; lisztet csak főzésre adnak ki, egyébként pedig a lakosság tiszta kukoricakenyeret kap. Marhabus hetek óta nincsen és az egyetlen husnemű, amit kapni lehet, a baromfi. Jellemző például, hogy egy nyolcfogásos ebéden, amelyet Baklanov kereskedelmi miniszter adott, csak egy husétel szerepelt a menükártyán. Bulgáriában kevesebb cikk van lefoglalva és hatóságilag igénybevéve, mint nálunk. A tapasztalat ott is az, hogy mielőtt egy cikket központosítanak, az nyomban eltűnik a forgalomból. A szappan például szabad áru, van is bőven, de rendkívül magas áron.

Egyáltalán, ami az árakat illeti, azok a mieinknél sokszorta magasabbak. Kocsi a vasútról a szállodába, átszámítva a mi pénzünkre 24 korona, szállodai szoba 20—25 korona, normális háromfogásos ebéd 25 korona, egy skatulya gyuva 62 fillér és így tovább. (A Balkánvonalon több konstantinápolyi magyar ismerőssel találkoztunk, akik azt mondták, hogy ez még gyerekiáték a konstantinápolyi árakhoz képest, amelyek már egyesenesen fantasztikusoknak tekinthetők.) Különösen magasak Szófiában az iparcikkek árai és iparcikkekben a legnagyobb hiány mutatkozik. Nincs olyan iparcikk, amelyet ma igen jó áron értékesíteni ne lehetne. Legnagyobb szükség van apróbb mezőgazdasági gépek-

ben, vasárúokban, papírban, gazdasági kötélárúokban, textilneműekben, valamint építkezési anyagokban. Cementet nagyon keresnek. Borban nagyon könnyű és nehéz minőségűt, palackozva igen jó áron lehet eladni.

Sajnos, hogy a mai nagy áruhiány mellett a magyar ipar csak kevésbé van abban a helyzetben, hogy a jelentkező igen nagy szükségletet ki tudja elégíteni. Az építkezési anyagok után mutatkozó nagy keresletnek a magyarázata az, hogy Szófiában, tőlünk eltérőleg, a rengetegül magas árak mellett is, igen sokat építenek. A háború a teljesen agrárius jellegű Bulgáriában — a legutolsó statisztika szerint a lakosság 77 százaléka mezőgazdaságból él — erős kapitalizálódási processust indított meg. Igen sok az állami építkezés, idegen és belföldi tőkével létesült bankok egymásután építik palotáikat, úgy, hogy a jövő Szófiának, amely sokban hasonlított a nagyobb magyar vidéki városokhoz, a képe most kezd kialakulni. Nyomban a háború után szándékoznak megkezdeni az új királyi palota építését is.

Különlegesség gyanánt, a hölgypublicum szomorúságára megemlíthetem még azt is, hogy az idén a kazánliki rózsavidéken a fagy nagy pusztításokat tett és a világhírű bulgár rózsaoilaj ára erősen emelkedik.

Végül megemlítem még, hogy szófiai tartózkodásunk alatt úgy a követség, mint a konzulátus részéről a legmesszebbmenő támogatásban volt részünk. Szófiai követünk, gróf Czernin Ottó, a volt külügyminiszter testvéröccse, egyike legtehetségesebb balkáni diplomatáinknak és gróf Zichy-Rubido követségi tanácsos, igen meleg érdeklődést tanúsítottak utunk iránt, Bertoni konzul pedig mindenben a legmelegebben támogatott. A magyar kolónia tagjai is megerősítették azt a tapasztalatunkat, hogy Szófiában a hivatalos képviselői szervek a magyar ügyeket teljes pártatlansággal itélik. Ez még a külsőségekben is kifejezésre jut és a paritás Szófiában nem egy esetben tökéletesebb, mint Szegeden. Szófiában például saját katonai pólyaudvarparancsnokságunk van, amelyen az osztrák zászló mellett a miénk is ki van tűzve. Nagyon sok helyütt ez Magyarországon is hiányzik.

Az ut gyakorlati eredménye attól függ, hogy a magyar gazdasági élet mennyiben helyezi majd súlyt a bulgár piac megdolgozására. Bulgária teljesen kisbirtokos ország, amelynek mezőgazdasági lakossága a háború alatt rendkívül meggyonyosodott és telvevo képessége nagyon fokozódott. Az érdeklődés és rokonszenv Magyarország irányában megvan. augusztusban egy nagyobb bulgár kereskedő társaság látogat el meghívásunk folytán Magyarországra, — a magyar kereskedőkön és iparosokon áll, hogy ezt a konjunkturát ne hagyják kihasználatlanul.

Az angolok és franciák hiábavaló támadásai a Kemmel és Hangard erdő ellen.

Berlin, április 30. A Wolff-ügynökség jelenté: Flandriában április 28-án az ellenség tüzéségi tevékenysége mérsékelt maradt. Este csapataink Vormezeele és a csatornahajlás között rohammal elfoglalták az ellenség által még tartott állásokat és visszaverték a csatornától északkeletre lévő kastély ellen intézett ellentámadásokat. Vormezeele és a Kemmel-la Clytte között lévő műton este az ellenséges tüzéségi tevékenysége jelentékenyen fokozódott. Ennek a frontnak több pontján a sűrű sorokban támadásra készen álló ellenséges csapatokat megsemmisítő tüzelés alá vettük, úgy hogy csak Vormezeele vidékén kezdetett kisebb eredménytelen támadást.

A Somme-csatornán az ellenség megismételte a Hangard-erdő ellen intézett veszteségteljes támadásait. Reggel hét órakor tankokkal bevezetett erős támadás indult meg, melyet azonban több tank meg-